

Vergaderjaar 2023–2024

36 410

Nota over de toestand van 's Rijks Financiën

B

VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 31 oktober 2023

De leden van de vaste commissie voor Financiën¹ hebben kennisgenomen van de antwoorden van 20 oktober jl. op de vragen ter voorbereiding op de Algemene Financiële Beschouwingen.² In vervolg op de antwoord op vraag 1, zouden de leden van de fracties van de **BBB, GroenLinks-PvdA, de VVD, het CDA, D66, de PVV, de ChristenUnie, de SP, de SGP, Volt, 50PLUS en OPNL** nog een vraag aan de Minister willen voorleggen.

Naar aanleiding hiervan is op 27 oktober 2023 een brief gestuurd aan de Minister van Financiën.

De Minister van Financiën en de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst, hebben op 31 oktober 2023 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde nader schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Financiën,
De Man

¹ Samenstelling: Kroon (BBB) (*ondervoorzitter*), Van Wijk (BBB), Heijnen (BBB), Griffioen (BBB), Martens (GroenLinks-PvdA), Crone (GroenLinks-PvdA), Karimi (GroenLinks-PvdA), Van Gorp (GroenLinks-PvdA), Rosenmüller (GroenLinks-PvdA), Van Ballekom (VVD) (*voorzitter*), Van de Sanden (VVD), Vogels (VVD), Bovens (CDA), Bakker-Klein (CDA), Aerdts (D66), Moonen (D66), Van Strien (PVV), Visseren-Hamakers (PvdD), Baumgarten (JA21), Van Apeldoorn (SP), Holterhues (CU), Van den Oetelaar (FVD), Schalk (SGP), Hartog (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL).

² Kamerstukken I 2023/24, 36 410, A.

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR FINANCIËN

Aan de Minister van Financiën

Den Haag, 27 oktober 2023

De leden van de vaste commissie voor Financiën hebben met belangstelling kennisgenomen van de antwoorden van 20 oktober jl. op de vragen ter voorbereiding op de Algemene Financiële Beschouwingen.³ In vervolg op uw antwoord op vraag 1, zouden de leden van de fracties van de **BBB, GroenLinks-PvdA, de VVD, het CDA, D66, de PVV, de ChristenUnie, de SP, de SGP, Volt, 50PLUS en OPNL** nog de volgende vraag aan u willen voorleggen. Deze leden hebben behoefte aan een overzicht van de gevolgen van de stemmingen over de amendementen, moties bij de wetsvoorstellen in het Pakket Belastingplan en bij de begrotingen waarover op donderdag 26 oktober jl. in de Tweede Kamer is gestemd. Kunt u vóór de Algemene Financiële Beschouwingen op dinsdag 31 oktober 2023 deze leden van inzicht voorzien over wat dit betekent aan nieuwe uitgaven, ombuigingen en belastingen, alsmede de gevolgen voor het begrotingstekort en de staatsschuld? De vaste commissie voor Financiën ziet met belangstelling uit naar uw antwoord en verzoekt u dit zo snel mogelijk of anders uiterlijk **maandag 30 oktober 2023 12.00 uur** aan te bieden.

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
W.T. van Ballekom

³ Kamerstukken I 2023/24, 36 410, A.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN EN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN - FISCALITEIT EN BELASTINGDIENST

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 oktober 2023

Op uw verzoek stuur ik hierbij een actualisatie van de tabel met een overzicht van de budgettaire gevolgen van de moties en amendementen die tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen en de Algemene Financiële Beschouwingen een meerderheid kregen. Een eerste overzicht kreeg u op 20 oktober 2023. De Tweede Kamer heeft aanvullende moties en amendementen ingediend tijdens de begrotingsbehandelingen van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (inclusief het Nationaal Groeifonds), het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief het begrotingshoofdstuk Koninkrijksrelaties) en de behandeling van het Belastingplan. In de week van 23 oktober jl. heeft de Tweede Kamer hierover gestemd. Uw Kamer verzocht mij inzicht te geven in de gevolgen van deze besluitvorming op nieuwe uitgaven, ombuigingen en belastingen. Tevens vroeg u inzicht in het effect van de besluitvorming op het EMU-saldo en de EMU-schuld. Het geactualiseerde overzicht vindt u in de bijlage bij deze brief.

Uit onderstaande tabellen wordt duidelijk dat ten opzichte van de eerdere raming in de Miljoenennota 2024 het EMU-saldo verbetert in 2023, verslechtert in 2024 en verbetert in 2028. Doordat het EMU-saldo in 2024 met 0,2 procentpunt verslechtert tot – 3,1% van het bbp, wordt in dat jaar de Europese grenswaarde van – 3,0% van het bbp overschreden. De EMU-schuld vertoont ten opzichte van de raming in de Miljoenennota 2024 een verbetering in 2023 en verslechtert in de daaropvolgende jaren.

Tabel 1 EMU-saldo ten opzichte van raming Miljoenennota 2024 na moties en amendementen

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
EMU-saldo bij Miljoenennota	– 1,6%	– 2,9%	– 2,9%	– 3,6%	– 2,6%	– 3,2%
verschil	0,1%	– 0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
EMU-saldo na moties en amendementen	– 1,5%	– 3,1%	– 3,0%	– 3,6%	– 2,6%	– 3,1%

Tabel 2 EMU-schuld ten opzichte van raming Miljoenennota 2024 na moties en amendementen

	2023	2024 ¹	2025	2026	2027	2028
EMU-schuld bij Miljoenennota	47,6%	47,3%	48,6%	50,4%	51,3%	52,9%
verschil	– 0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%
EMU-schuld na moties en amendementen	47,6%	47,3%	48,8%	50,6%	51,4%	53,0%

¹ In 2024 is de verslechtering door afronding niet zichtbaar in het schuldniveau van 47,3%.

De budgettaire effecten bij de lastenmaatregelen in het overzicht in de bijlage zijn weergegeven in prijspeil 2023 om aan te sluiten bij de uitgavenmaatregelen. Aan de inkomstenkant worden de budgettaire effecten normaliter gepresenteerd in prijspeil van jaar van invoering. Het overzicht in de bijlage wijkt daarom af van de in amendementen op het Belastingplan weergegeven effecten.

Tijdens de stemmingen in de week van 23 oktober jl. heeft de Tweede Kamer ook moties aangenomen waarvan de budgettaire effecten nog niet bekend zijn. Het gaat onder andere om de Motie Westerveld en van der Graaf tijdens het debat over hoger onderwijs. Deze motie roept op tot het bevriezen van de rente op studieschuld. Het kabinet beziet de omgang met deze motie. Daarnaast betreft het enkele moties die gericht zijn op Toeslagen. Omdat budgettaire informatie ontbreekt, zijn deze moties buiten beschouwing gelaten in het overzicht in de bijlage.

Tenslotte merk ik op dat de uitvoerbaarheid van de maatregelen in het overzicht nog nader getoetst moet worden. Ook moeten de bijbehorende uitvoeringskosten nog verder in beeld gebracht worden. Zodra dit proces is afgerond, zal de informatie u worden toegestuurd.

De Minister van Financiën,
S.A.M. Kaag

De Staatssecretaris van Financiën Fiscaliteit en Belastingdienst,
M.L.A. van Rij